

Forældre gør en forskel i dag- institutionen

— inspiration til hvordan du kan blive
medskaber af det gode børneliv

Indhold

S. 4	Samarbejdet om det gode børneliv i København
S. 7	Hvad skal vi samarbejde om?
S. 8	Forældresamarbejde
S. 10	Relationer og venskaber
S. 12	Fysiske læringsmiljøer
S. 14	Lege og aktiviteter
S. 17	Hvad kan forældrerådet eller bestyrelsen gøre?

Kære forældre

Et godt samarbejde mellem forældre og pædagogisk personale er en af hjørnestenene i et godt institutionsliv – et institutionsliv, hvor børnene udvikler sig, trives og lærer. I forældre gør en stor forskel for jeres børns liv i institutionerne – både i forældrerådene og i dagligdagen. Det skal I blive ved med. I har rigtig meget at bidrage med, og vi har brug for jeres bidrag.

For institutionerne er I forældre de vigtigste samarbejdspartnere, når det gælder børnenes liv og hverdag. Som forældre har I stor viden om jeres børn, som institutionen kan bruge i deres arbejde. Samtidig ser og oplever I livet i jeres børns institutioner hver eneste dag. Jeres tanker og oplevelser er vigtige, og vi vil meget gerne tage imod jeres bidrag, både i hverdagen og i det formelle samarbejde.

Fællesskabet kan rigtig meget, når fællesskabet fungerer. Det er i det fælles samarbejde og ansvar, at vi skaber de bedste rammer for børnenes trivsel, udvikling og læring. Med denne pjece håber jeg, at I får ny inspiration til, hvilke muligheder I som forældre har for at være med til at sikre det gode institutionsliv, og hvordan I kan gøre en forskel for jeres børns institutioner.

Med venlig hilsen

Jesper Christensen
Børne- og ungdomsborgmester

Samarbejdet om det gode børneliv i København

De bedste rammer for et godt børneliv skabes i samarbejdet mellem institution og forældre. Samarbejdet sker både i hverdagen og i samarbejdet i forældrerådet og forældrebestyrelsen.

Gennem samarbejdet er både I som forældre og det pædagogiske personale med til at skabe sammenhæng mellem barnets liv derhjemme og livet i institutionen.

Vi kalder det forældrepartnerskaber

I forældrepartnerskaber er forældre og personale afhængige af hinanden som samarbejdspartnere, der indgår i et tæt, ligeværdigt og forpligtende samarbejde. I har et fælles ansvar for, at barnet trives, lærer og udvikler sig, og I kan derfor give hinanden råd og stille krav til hinanden. Forældrepartnerskabet kræver, at både forældre og personale er nysgerrige og åbne overfor hinanden og altid har barnets trivsel som udgangspunkt.

I forældregruppen

Understøtter forældrene institutionens pædagogiske praksis ved at være nysgerrige på praksis og taler med personalet, hvis der er noget, der undrer.

I forældrerådet i kommunale institutioner

Inddrages forældrene i drøftelser af værdier for forældresamarbejdet og pædagogiske aktiviteter

I forældrebestyrelsen i klynger og selvejende institutioner

Involveres forældrene i arbejdet med budget, værdier og pædagogiske principper

Læs mere om forældrebestyrelse og forældreråd på Kommunens hjemmeside: www.kk.dk/indflydelse

Hvad skal vi samarbejde om?

I Københavns dagtilbud skal børnene have de bedste betingelser for at trives, lære og udvikle sig. Det kræver gode institutioner med høj pædagogisk kvalitet.

I denne pjeces har vi samlet nogle gode eksempler på, hvordan I som forældre kan samarbejde med institutionen om at sikre høj kvalitet i jeres institution.

Institutioner med høj pædagogisk kvalitet kendetegnes ved:

- *forældre og pædagoger, der samarbejder og tager et fælles ansvar for børnenes udvikling*
- *god kommunikation og gensidig respekt*
- *sammenhæng mellem livet derhjemme og livet i institutionen*
- *samvær præget af lydhørhed, indfølelse og anerkendelse*
- *omsorg, tryghed, nærvær og fælles opmærksomhed*
- *aktiviteter og leg, som giver mulighed for fordybelse, udforskning og erfaringsdannelse*
- *deltagelse i meningsfulde fællesskaber*
- *gode rutinesituationer og god organisering*
- *fysiske rammer, der er præget af variation og inviterer til forskellige former for leg og aktiviteter.*

Forældre- samarbejde

Som forældre ser og oplever I livet i institutionen hver dag. Jeres tanker er vigtige at dele med det pædagogiske personale. Ved at involvere jer i jeres barns institutionsliv, opnår I kendskab til det pædagogiske læringsmiljø, der hver dag motiverer, udfordrer og støtter jeres barns trivsel og udvikling. Samtidig kan I bidrage med viden om jeres barns liv derhjemme og være med til, at jeres barn får en oplevelse af sammenhæng mellem livet derhjemme og i institutionen.

Del hvad du ser og oplever i dagligdagen ift. hvordan institutionen indbyder til forældresamarbejde. Er der noget, du oplever som særligt godt? Får du øje på nye muligheder for forældresamarbejde?

Fortæl personalet, hvordan du gerne vil involvere dig i dit barns institutionsliv. Har du en særlig viden, erfaring eller en holdning, du vil gerne vil bringe i spil?

Deltag i forældremøder, spørg ind til personalets oplæg og bidrag med dit perspektiv.

I en institution ønskede de at blive bedre til at modtage hele familien, når et nyt barn startede i vuggestuen. Forældrerådet arrangerede derfor en velkomstcafé, hvor kommende forældre og børn kunne komme og lege, hygge og få viden om hverdagen i institutionen fra nuværende forældre. Forældre kunne også melde sig som mentorer, der sammen med pædagogerne skulle stå for at modtage nye børn og familier på deres første dag i institutionen.

“

Det virkede godt på en ligeværdig måde at blive sat ind i 'livet i vuggestuen' af en anden forælder, som har været en del af huset noget tid. Det handlede ikke så meget om pædagogikken, men om at være forælder.

Relationer og venskaber

Jeres barn vil danne vigtige relationer og venskaber i institutionen. I vil høre om forskellige oplevelser, lege, konflikter og glæder, som barnet har delt med andre børn og voksne.

Som forældre kan I medvirke til, at jeres barn er i nogle stærke og sunde relationer med voksne og børn fra institutionen. I kan støtte op om dannelse af gode sociale relationer ved at deltage i arrangementer i institutionen eller være med til at lave arrangementer med andre børn og forældre i jeres fritid.

Spørg ind til voksne og børns handlemåder, hvis du oplever samspil mellem børnene eller mellem det pædagogiske personale og børnene, der undrer dig.

Støt jeres barn ved at invitere barnets venner med hjem eller måske mødes med en anden familie på den lokale legeplads. Mange børn ønsker at vise deres hjem og familie frem til deres venner fra institutionen.

Del hvad du lægger mærke til, når du oplever, at dit barn er rigtig glad i samværet med andre børn eller det pædagogiske personale.

I en klynge ønskede de at sætte fokus på forældre og pædagogers fælles forpligtelse ift. at arbejde sammen om at skabe gode rammer for børnene både i institutionen og på tværs af institution og hjem. De nyvalgte forældreråd fik et oplæg om betydningen af barnets tidlige år for udvikling, trivsel og læring og drøftede på baggrund heraf, hvilke værdier der skulle kendetegne klyngens arbejde. Et resultat af processen blev en aftale om altid at hilse på hinanden.

Alle de voksne, der går ind ad døren i enhederne i vores klynge, har et ansvar for at være rollemodeller. Når børnene fx ser de voksne være høflige overfor hinanden og de andre børn, så lærer de også selv at være det. Vi har derfor indført 'hilsepligt'.

Fysiske lærings- miljøer

Som forældre har I en stor viden om børnenes interesser, leg og aktivitetsbehov. I ved præcis, hvad jeres barn holder af at foretage sig, og hvad barnet vil have godt af at udforske og prøve af for at udvikle sig.

Forældregruppen kan bidrage til at skabe gode fysiske omgivelser ved at spørge ind til det pædagogiske personales anvendelse af både indendørs- og uden-dørsområder. Ofte er der også mulighed for at give en praktisk hånd med.

Del med personalet, hvordan du oplever at være i institutionen. Hvordan ser der ud? Hvordan er indretning og brug af rummene ift. aldersgruppen?

Spørg ind til de forskellige legeområder og aktivitetssteder. Hvad er det for valg af materialer institutionen vælger? Hvilket legetøj stiller de til rådighed og hvorfor? Fortæl om dit barns interesser og behov for udfoldelse.

Byd ind hvis der er noget praktisk institutionen beder om hjælp til. Måske er der brug for genbrugs-materialer? Eller måske er du lige netop den forælder, der kan bygge en ridderborg eller skrive en fons-ansøgning til den nye legeplads?

Da en institution flyttede i nye lokaler, blev personalet optagede af, hvordan man kunne indrette legepladsen bedre. Legepladsen lå på taget af en dagligvareforretning, og rundt om lå der boligblokke med lejligheder. Der var meget bart på legepladsen, som var omringet af et metalhegn og intet grønt.

Personalet besluttede at inddrage forældrene, og i forældrerådet viste det sig, at der var en forælder, der var god til at søge fonde og sponsorater. Det lykkedes at få indsamlet penge til at hegnet kunne pyntes, og der kunne opstilles plantekasser, som børnene var med til at præge indholdet i.

Det er en rigtig fed legeplads med gode fysiske udfoldelsesmuligheder, gode rum til alle aldersgrupper, men man føler sig da lidt udstillet overfor beboerne rundt om. Er der ikke noget vi kan gøre for at skærme børnene og skabe nogle grønne og hyggelige områder?

Lege og aktiviteter

Måske kommer jeres barn hjem og fortæller om temaer, oplevelser, ture eller andet - måske fortæller jeres barn ikke så meget, men viser på andre måder, at barnet udvikler sig.

Som forældre kan I være nysgerrige ift. de lege og aktiviteter, der finder sted i institutionen. Spørg ind til hvorfor personalet har planlagt lige netop de aktiviteter og lege, og spørg ind til, hvordan de samspil jeres barn indgår i, styrker jeres barns udvikling.

Foreslå institutionen, at de afholder en forældre-eftermiddag, hvor I fx afprøver nogle af de aktiviteter, institutionen arbejder med for tiden. Meld dig evt. som arrangør.

Hjælp dit barn med at fortælle personalet om, hvad det er særligt optaget af for tiden, fx en oplevelse fra sidste ferie, lastbiler, en hændelse i familien eller andet.

Spørg om du kan låne en bog, som barnet kender godt fra institutionen, som I kan læse derhjemme, og lad barnet fortælle om den.

I en institution havde medarbejderne fået et kompetenceudviklingsforløb i pædagogisk idræt, børn og bevægelse. For at fortælle om deres pædagogiske arbejde med børnene, blev alle forældre inviteret til et eftermiddagsmøde, hvor personalet fortalte om børnenes motoriske udvikling og mulighed for udfoldelse. Som en del af mødet skulle forældrene prøve nogle af de bevægelseslege, børnene legede. Efter mødet skulle de hente deres børn og deltage i et orienteringsløb, hvor de sammen med børnene skulle prøve yderligere seks bevægelseslege.

Det var helt fantastisk at høre om det konkrete pædagogiske arbejde i institutionen og tilmed få lov til at deltage i børnenes lege sammen med dem. Vi blev som forældre klogere, det var sjovt, vi grinede sammen og børnene strålede.

Hvad kan forældrerådet eller -bestyrelsen gøre?

I forældrerådet eller forældrebestyrelsen drøfter I det gode samarbejde mellem institutionen og forældrene.

I kan bruge følgende spørgsmål som inspiration til gode snakke:

- Hvilke værdier, ønsker vi, skal ligge til grund for relationsarbejdet i institutionen? Mellem voksen-barn? Børnene imellem? I forældresamarbejdet?
- Hvilke aktiviteter, lege samt daglige rutiner, oplever vi, giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?
- Hvilke muligheder for læring og udvikling, oplever vi, der er til stede i omgivelserne, og hvordan oplever vi, at de bruges i hverdagen?
- Hvordan ser vi, at institutionen kan skabe sammenhæng til børnes liv i deres familier?
- Hvordan kan vi få forældregruppen til at være med til at skabe et stærkt fællesskab i institutionen?
- Hvordan oplever vi institutionens fysiske rammer, og hvordan ser vi, at de bruges i dagligdagen?

I kan blandt andet tage del i følgende opgaver:

- Forældrerådet eller -bestyrelsen inddrages i arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan ved at komme med inputs fra et forældre- og børneperspektiv.
- Forældre i forældreråd eller -bestyrelse kan deltage i tilsynsdialogen med den pædagogiske konsulent.
- På fritidsområdet skal forældrerådet eller -bestyrelsen bidrage til udarbejdelsen af institutionens børnemiljøvurdering.

